

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

MAANDOVERZICHT

No. 7-8 - 1953

B I N N E N L A N D S E V E I L I G H E I D S D I E N S T

Maandoverzicht no. 7 en 8 - 1953V E R T R O U W E L I J KI N H O U D

I	Communisme Internationaal	blz.	1
II	Activiteit van de C.P.N. en haar Hulporganisaties	"	5
III	Vakbeweging	"	13
IV	Andere Stromingen	"	16
V	Indonesië	"	18
VI	Overzicht stakingen Juli en Augustus 1953	"	21
		"	22
		"	23

HOOFDSTUK I - COMMUNISME INTERNATIONAAL

Sowjet-Unie

In de afgelopen periode kwam van officiële zijde een aantal belangwekkende verklaringen af.

Malenkow hield als premier op 8 Augustus j.l. een grote rede voor de Opperste Sowjet. Hierbij zeide hij o.m. dat Rusland in het bezit is van de waterstofbom; een onthulling kort daarop door het Westen bevestigd.

Van belang voor de binnenlandse verhoudingen zijn de toezeggingen gedaan aan de boeren en de consumenten.

Malenkow beloofde binnen een tijdsbestek van twee of drie jaar een allen omvattende distributie van veel meer vlees, vis, boter, suiker, kleding en huishoudelijke artikelen. De boeren vooral zullen minder belasting behoeven te betalen, hogere prijzen voor hun verplichte leveranties aan de Staat kunnen bedingen en in de gelegenheid worden gesteld het bescheiden eigen stukje grond te verzorgen voor privé gewin. Indien deze belofte, die ten koste van de zware industrie der Sowjet-Unie zullen gaan, vervuld worden, zullen zij hun weerslag hebben in het te voeren buitenlands beleid van het Kremlin. De zware industrie is immers potentieel de basis voor oorlogsproductie.

In het binnenland kan de uitvoering van deze politiek leiden tot een hogere levensstandaard en een zekere ontspanning.

Lardebouwpolitiek.

Voortbordurend op deze ingrijpende concessies van de Sowjet-regering heeft de C.P.S.U. op haar beurt een nader plan bekend gemaakt. Het werd opgesteld aan de hand van een rapport van de le secretaris der partij, N.S. Kroestchew.

Het Plenum van het Centraal Comité der Sowjet-Russische partij heeft nl. op 7 September j.l. als doelen terzake gesteld:

- het verbeteren van het levenspeil der plattelandsbevolking;
- een halt toeroepen aan een al te rigoureuze gebleken collectivisering van de veeboeren, die remmend bleek te werken op het noodzakelijk geachte opvoeren van de totale omvang der nationale veestapel;
- het onbetwist bezit van enig vee toe te staan aan de boeren der collectieve boerderijen, opdat zij met grotere toewijding dan voorheen zullen kunnen ijveren voor het opvoeren van de nationale veestapel. (In de praktijk werd het de boeren vaak onmogelijk gemaakt dit "recht op de eigen koe" te verwezenlijken).

Dit is slechts een onderdeel -- zij het voor de kolchosbewoner van eminente betekenis -- der door Malenkow als minister-president aangekondigde concessies, die de plattelandsbevolking materieel moeten interesseren bij het opvoeren van de productie.

De partij raadt de regering der U.S.S.R. aan deze maatregelen onverwijld door te voeren.

x x x

Kroestchew was de man die in 1950 zijn fel omstreden plan tot stichting van groot-kolchozen en zgn. "landbouwsteden" opperde. Deze groot-kolchozen, ontstaan door het bijeenvoegen van de toenmalige kolchozen, zijn destijds ook ingevoerd, maar het plan tot het stichten van landbouwsteden, dat het afbreken van de plattelandswoningen inhield en het bouwen van centraal gelegen étagewoningen voor een landbouwproletariaat, is na een aarzelend begin in 1951 opgegeven.

Opvallend is, dat juist Kroestchew, wiens beleid terzake op het XIXe Partijcongres door Malenkow werd gegispit, thans terugkeert tot politieke inzichten anno 1921 van Lenin, verankerd in de zgn. Nieuwe Economische Politiek (N.E.P.).

In feite neigt de huidige landbouwpolitiek naar de ideeën van de "verrader" Boecharin, die in de dertiger jaren op last van Stalin werd geliquideerd. Boecharin riep de boeren immers in 1925 een "verrijk U" toe. De persoonlijke eigendom zag hij als een voorwaarde om het socialistische vaderland een geregelde voedselvoorziening te verzekeren.

Ten aanzien van het vorenstaande lijkt het nuttig de opvattingen van de huidige Russische leiders te toetsen aan Stalin's visie, in zijn "Economische problemen van het socialisme in de Sowjet-Unie" (Sept. 1952). De tegenstrijdigheid blijkt b.v. uit Stalin's betoog over de voorrang van de zware industrie, die hij strikt noodzakelijk achtte. (Nederl. vertaling, blz. 66 en 75).

In diens gedachtengang zou uiteindelijk het kolchos-bezit "verheven moeten worden tot het peil van algemeen volksbezit" (Pg. 85 e.v.) en "moet men de overschotten van de kolchos-productie aan het stelsel van de warenomloop onttrekken" (pg. 91 en 92).

Men ontkomt niet aan de indruk dat de thans door Malenkow en Kroestchew uitgestippelde politieke lijn zich in tegengestelde richting beweegt.

Het secretariaat der C.P.S.U.

Op 7 September heeft het Plenum van het C.C. der C.P.S.U. besloten Kroestchew te benoemen tot le secretaris.

Hij neemt nu officieel de prominente plaats in, die hij in feite al bezat sinds 14 Maart j.l., het moment van Malenkow's "vrijwillig terugtreden". De functie van algemeen secretaris, de unieke leiderspost van Stalin, werd opgeheven en vervangen door een collectiviteit met inwendige rangorde.

Het "le secretaris"-schap houdt in dat Kroestchew, evenals bijv. Ulbricht in Oost-Duitsland, Rákosi in Hongarije en Nowotni in Tsjecho-Slowakije, de "eerste onder de gelijken" in de partij is. De communistische partijen in het Westen kennen deze structuur (nog) niet.

Sinds de val van Beria is het aanzien van Kroestchew nog gestegen. Uit de officiële pers in de Sowjet-Unie en de door haar gecontroleerde partij-organen elders valt af te leiden,

VERTROUWELIJK

dat hij de laatste maanden na Malenkow en Molctow de derde man in de Sowjet-maatschappij is geworden.

Meer ministeries

Toen Malenkow onmiddellijk na de dood van Stalin de regering reorganiseerde, halveerde hij o.m. het aantal ministeries tot circa vijftientig.

De oorspronkelijke gedachte, die aan deze concentratie ten grondslag lag, heeft kennelijk dusdanige bezwaren in de praktijk opgeleverd, dat men er gedeeltelijk op teruggekomen is.

Een half jaar na deze beslissingen van Maart 1953 werd aan de bestaande departementen een tiental nieuwe ministeries, voornamelijk voor landbouwaangelegenheden en lichte industrie, toegevoegd. Blijkbaar moeten zij rechtstreeks het hiervoren geschetste beleid, gericht op grotere spreiding van welvaart onder de Sowjet-volkeren, administratief schragen.

Beria's val

Volgens sommige berichten, o.a. in het door de Amerikanen opgerichte (en inmiddels opgeheven) Duitse dagblad "Neue Zeitung" (22/23 Aug. '53) zou Beria naar Zaisser, de toenmalige minister van Staatsveiligheid in de D.D.R., twee agenten gezonden hebben met de opdracht Walter Ulbricht ten val te brengen.

De officiële beschuldiging tegen Zaisser en Herrstadt - tot aan zijn afzetting hoofdredacteur van "Neues Deutschland" - hield in, dat beiden ten koste van Ulbricht een greep naar de macht wilden doen.

Zaisser deed in een speciale, door het Politburo der S.E.D. geïnstalleerde commissie van onderzoek naar de schuldvraag in de Junirévolte, het voorstel om Rudolf Herrstadt tot le secretaris van het Centraal Comité der Partij te benoemen. (Zie "Neues Deutschland" 22-8-53, pg. 4).

De consequentie hiervan zou de verwijdering van Walter Ulbricht zijn geweest.

Vermoedelijk werd Beria reeds op of omstreeks 27 Juni 1953 gearresteerd. Zijn val werd echter eerst op 9 Juli bekend gemaakt. Nu is het wel opmerkelijk, dat Ulbricht op 30 Juni, ter gelegenheid van zijn 60ste verjaardag, ostentatieve gelukwensen ontving van het Centraal Comité der C.P.S.U. en later van de "bloem" der internationale communisten, zoals Pieck, Bierut, Dolores Ibarruri, en de centrale comité's der belangrijkste communistische partijen. Terwijl in Oost-Duitsland van vele zijden Ulbrichts verdwijning geëist werd, toonde deze serie gelukwensen, met aan de spits de felicitatie van de C.P.S.U., naar welke kant de schaal doorgeslagen was. Het Kremlin had blijkbaar toen reeds een beslissing genomen, die mede diep insneed in de Oost-Duitse verhoudingen.

De geruchten willen, dat de val van Beria onder meer verband hield met de opstand der arbeiders in de D.D.R. en de mislukte machtsgreep van Zaisser en Herrstadt c.s..

Oost-Duitsland

Ulbricht zit, gelet op het bovenstaande, vaster in het zadel na het falen van de manoeuvres der Beria-mannen in de Duitse Democratische Republiek en na het verwijderen van de minister van justitie Fechner, een oud-social-democraat.

De straffe politieke koers, door Ulbricht gevolgd, komt o.a. tot uiting in het besluit van Fechner's opvolgster, Hilde Benjamin, die de aangekondigde amnestie heeft herroepen.

West-Duitsland

De stabilisatie van Ulbricht achter het IJzeren Gordijn werd gevolgd door een opmerkelijke versterking van Adenauers positie er vóór. Zijn klinkende stembuszege ging gepaard met een zware nederlaag van neo-nazi's, neutralisten en communisten.

De C.D.U.-overwinning zal vermoedelijk leiden tot intensiever pogingen om de West-Europese integratie tot stand te brengen. Te dien aanzien moet er op gewezen worden, dat ook de C.P.N. zich meer dan ooit bezig houdt met agitatie tegen de Europese Defensie Gemeenschap.

In een van de jongste partij-brochure's "E.D.G. wèg er mee!" wordt de hoop uitgesproken, "dat alle nationaal voelende Nederlanders en alle politieke en "sociale kringen elkaar zullen vinden in een nationaal eenheids-"front" ... "tegen deze nieuwe Duitse bedreiging".

Frankrijk schoolvoorbeeld?

In de hier volgende hoofdstukken II en III wordt aan de nieuwe tactiek der communisten in de vakbeweging aandacht besteed.

Te dezer plaatse moge een niet onbelangrijk facet van de jongste stakingsgolf, die Frankrijk overspoelde, worden belicht. Volgens een medewerker van "Le Monde" zou de voornaamste activiteit der socialisten en katholieke vakcentrales gericht zijn geweest op toepassing van de "klassieke" vakbondstactiek, d.w.z. tijdens het conflict met regering, werkgevers, en andere instanties centraal onderhandelen om zo groot mogelijke concessies af te dwingen.

De plaatselijke stakingsleidingen van de "Force Ouvrière" (C.G.T.-F.O.) en van de "Confédération Française des Travailleurs Chrétiens" (C.F.T.C.) moesten zich zelf redden, slechts af en toe gesteund door telefonische aanwijzingen en andere instructies op lange afstand.

De C.G.T. daarentegen, uitgesloten van de onderhandelingen, wierp haar uitgebreid kader geheel in de strijd en was zowel in de steden als op het platteland actief.

De C.G.T.-instructeurs bezochten ook de afgelegen gebieden en wisten zodoende het prestige van de communistische vakbeweging in het algemeen te vergroten.

Drie weken voorzichtigheid, zo schreef "Le Monde", waren voor haar (i.c. de C.G.T.) voldoende om goeddeels het wantrouwen weg te nemen, dat gewekt was door haar te "politieke" lijn in de vorige jaren (vredescampagnes, staking voor de vrijlating van Jacques Duclos enz.).

HOOFDSTUK II - ACTIVITEIT VAN DE C.P.N. EN HAAR HULPORGANISATIES

Algemeen beleid

Hoewel er inmiddels een kwartaal is verstreken sedert de dagelijkse leiding der C.P.N. op korte termijn richtlijnen voor de nieuwe partijtaken aankondigde, is daarvan, behoudens enig algemeen gepraat, nog niets gerealiseerd.

Het doorvoeren van de aangekondigde "wending" wacht kennelijk op de goedkeuring van het voltallige Partijbestuur, wat trouwens in de Juni-resolutie van het D.B. werd medegedeeld.

De toestand, waarin de partij zich bevindt - besproken in de twee voorgaande overzichten - heeft zich niet gewijzigd.

Het toepassen van het collectiviteitsbeginsel in het te voeren beleid brengt in de praktijk legio moeilijkheden mede. Wil het, zo werd dzz. reeds eerder gesteld, geen inhoudloze propagandakreet worden, dan zal er in de boezem der C.P.N. veel moeten worden veranderd.

Het Dagelijks Bestuur der partij wil, zoals bekend "massa-actie en beweging voor de belangen van het werkende volk" bevorderen en daarom zijn college uitbreiden met krachten, "die uit de massastrijd en de partijdiscussies naar voren zijn gekomen".

Maar hoe moet dit gebeuren? Verwacht de partijleiding, zoals in Frankrijk is geschied, een toespitsing van de maatschappelijke tegenstellingen? Zien de Groot en zijn medewerkers in Nederland symptomen van deze "massastrijd"?

De partijleiding gaat bij het werk op de lange baan stellig uit van de Stalinistische opvatting van de onvermijdelijkheid der tegenstellingen binnen het kapitalistische kamp. Op korte termijn bezien valt in Nederland nog weinig te bespeuren van zich scherp toespitsende tegenstellingen op politiek en maatschappelijk gebied, zoals onlangs in Frankrijk. De Franse situatie is voor de communistische praktijken een rijke voedingsbodem, die al de eerste oogst heeft opgebracht.

Om de massa hier in beweging te brengen moet de C.P.N. pogen elk, ook ondergeschikt punt van wrijving en ergernis voor een bepaalde maatschappelijke groep te exploiteren.

De partijleiding werd er zich na de gemeenteraadsverkiezingen van 27 Mei j.l. nog meer dan voorheen van bewust hoe gering haar invloed op het merendeel der arbeidende klasse is.

De 7 Juni-resolutie van het Dagelijks Bestuur, boordevol critiek en zelfcritiek, werd - en het is goed dit te constateren - opgesteld vóór de révolte van de arbeiders in Oost-

VERTROUWELIJK

Duitsland en elders achter het IJzeren Gordijn. Onvermijdelijk heeft ook deze haar ongunstige terugslag op het prestige der communisten in Nederland gehad. Echter voordien heeft de partijleiding al erkend, dat zij "uiterst zwak met de georganiseerde arbeidersbeweging is verbonden". In M.O. 5 blz. 6 werd samengevat, welke gebreken de partijleiding terzake zelf had onderkend.

Het Partijbestuur zal dezer dagen de consequenties uit de onverkwikkelijke situatie trekken. In het komende overzicht zal daarop waarschijnlijk nader kunnen worden ingegaan.

In de Augustus-aflevering van "Politiek en Cultuur" bepleitte organisatie-secretaris Harry Verhey de noodzaak, "dat de Partij zich opmaakt strijdbereidheid te kweken onder de arbeidersklasse" (onderstreping dzz.). Het klinkt wel heel voorzichtig.

Exploitatie van grieven.

In Verhey's "kanttekeningen" bij de eerder genoemde Juni-resolutie van het Dagelijks Bestuur wordt gerept over het grote tekort aan woningen, de dreigende huurverhoging, het duurder worden van de kolen met het gevolg, dat ook andere artikelen duurder zullen worden, dreigende toename van de werkloosheid etc.. Hier dus de speculatie op de vrees der massa voor verlagening van het welstandspeil.

Voor de zoveelste maal hopen de communisten vooral in de bedrijven de andersdenkenden te winnen voor hun acties. In de praktijk begeert de C.P.N., zonder haar eigen aard en roeping te verloochenen, samenwerking tussen communisten en socialistten onder het devies "Eenheid het hoogste gebod".

In de verhandeling van Verhey, kennelijk geïnspireerd op de tactische overwegingen van de dagelijkse leiding, proclameert de schrijver een samengaan op het breedste front. Wij moeten, zo stelt hij, uitgaan van het feit, dat eenheid van de arbeidersklasse de sleutel vormt tot de eenheid met andere krachten uit ons volk.

Wethouderszetels

De ervaringen, bij de verkiezingen opgedaan, komen ons, aldus Verhey, te pas bij de strijd rondom de wethouderszetels. Verkeerd is z.i. een opvatting, dat de communisten zonder voorbehoud op de P.v.d.A.-candidaat moeten stemmen. Onvoorwaardelijke steun aan de P.v.d.A. betekent, "dat de grenzen tussen de P.v.d.A. en ons voor het oog van de massa worden uitgewist, dat er geen onderscheid bestaat tussen hen en ons".

De C.P.N.-ers moeten een minimum-program opstellen, waarin ook eisen uit het verkiezingsprogram van de P.v.d.A. kunnen staan, en op basis van deze minimeisen kunnen zij dan de P.v.d.A.-candidaten steunen bij de wethoudersverkiezing. Dit alles, zo luidt het advies, mag zich niet binnenskamers af-

spelen. De communisten moeten integendeel in het openbaar verantwoording van hun doen en laten afleggen.

Zou men geloof kunnen schenken aan de pennevruchten van Marcus Bakker in "De Waarheid", dan gelukte het de communisten in een aanzienlijk aantal plaatsen tot een gesprek over de verdeling van de wethouderszetels te komen (zie "De Waarheid" van 27 Augustus '53).

Over de samenstelling van de blokljsten van C.P.N.-ers en partijlozen toont het Partijbestuur zich achteraf niet onverdeeld tevreden.

Harry Verhey stelde in "Politiek en Cultuur" van Augustus '53 verder vast, dat vele van die lijsten kunstmatig tot stand waren gebracht en dat het publiek dergelijke kunstmatige lijsten ziet als een verkiezingstruc. Het is volgens de organisatie-secretaris niet voldoende dat er een middenstander, een intellectueel of een partijloze arbeider op zo'n lijst staat. Nodig is het de socialistische arbeiders te winnen, omdat, zoals hier voren gereleveerd, "de eenheid van de arbeidersklasse de sleutel vormt tot de eenheid met de andere krachten uit het volk".

Inwendige organisatie

In het kader van de genoemde resolutie, afgedrukt in "De Waarheid" van 13 Juni '53, en ter verbetering van de daarin opgesomde fouten en gebreken, vaardigde de partijleiding inmiddels een aantal voorschriften betreffende de inwendige organisatie uit.

De afdelingen werden bijvoorbeeld verplicht maandelijks aan Amsterdam opgave te doen van het aantal mannelijke en vrouwelijke leden, hun beroep, bij welke vakbond zij zijn aangesloten en of zij al dan niet een functie bekleden. (Deze eenvoudige bijdrage tot een beter functionerend administratief apparaat achtten de afdelingsbesturen blijkbaar zo lastig, dat hun voor de inzending van de eerste mededelingen dienaangaand een maand uitsstel moest worden verleend.)

Voorts zal een herregistratie van de leden plaats vinden. Betreffende elk lid moet een uitgebreide questionnaire worden ingevuld. Afgezien van de daarin opgesloten mogelijkheid om de partij van ongewenste elementen te zuiveren, verschaft de beantwoording van de vragen over het privé-leven der leden de partijleiding enig inzicht in hun capaciteiten ten behoeve van de C.P.N.

Het partijbestuur gelastte verder een onderzoek in de bedrijven naar de verhoudingen van de sterkte der vakbonden. "De bedrijven moesten worden geïnventariseerd". Naar mag worden aangenomen past deze opdracht in het streven van de C.P.N. naar een zelfstandig opereren in de bedrijven (Zie voor nadere uitwerking het volgende hoofdstuk "Vakbeweging").

Finsterwolde

Bij de jongste gemeenteraadsverkiezingen te Finsterwolde behaalde de C.P.N., nu met haar lijst van "communisten en partijlozen", zes van de elf zetels. Dit leidde tot het opnieuw kiezen van twee communistische wethouders.

De op 20 Juli 1951 van kracht geworden wet, waarbij de bevoegdheden van B. & W. en de gemeenteraad van Finsterwolde tijdelijk in handen van een Regeringscommissaris, te weten de burgemeester, werden gelegd, verloor op 27 Mei j.l. haar rechtsgeldigheid. Zoals bekend was deze wettelijke sanctie een gevolg van het door de communistische raadsmeerderheid gevoerde beleid.

Verondersteld mag worden dat de communisten - door de ervaring wijzer geworden - in de toekomst bedachtzamer zullen optreden.

Waarheid-Zomerfeest

In de trant van het "Feest van de Humanité" (Frankrijk) en van "De Rode Vaan" (België) vindt ieder jaar een openlucht-bijeenkomst, georganiseerd door het C.P.N.-dagblad plaats.

Het zevende Waarheid-Zomerfeest op 30 Augustus j.l. in Amsterdam werd in het partijdagblad geschetst als "een prachtige demonstratie van strijd lust en trouw aan partij en krant".

Het aantal bezoekers bleef dit jaar tengevolge van slechte weersgesteldheid ver beneden de raming: 10.000 in stede van de verwachte 40.000 deelnemers.

De met enkele honderden bussen en met treinen aangevoerde feestgangers werden naar vier in der haast gerequireerde zalen gedirigeerd, waar een geïmproviseerd programma werd uitgevoerd. Paul de Groot hield zijn aangekondigde korte rede slechts op één plaats. Anderen namen elders zijn taak over.

De Groot gewaagde van een sterk vertrouwen in de toekomst en in de uiteindelijke overwinning van de communistische strijd voor een duurzame vrede en een beter bestaan. "De Waarheid" is z.i. het beste strijdmiddel voor vrede en lotsverbetering. Vrienden en medestanders werden aangespoord harder en beter te werken en doeltreffende leiding aan de strijd te geven.

Voorgelezen werden begroetingstelegrammen van de "Prawda", "L'Humanité", "Freies Volk" (West-Duitsland), "Scanteia" (Roemenië). De vertegenwoordiger van de communistische Volksstimme (Oostenrijk) was de toegang tot Nederland geweigerd.

Al bracht dit zomerfeest de partij materieel geen gewin, de propagandistische strekking dient niet te worden onderschat. Het blijkt de gevoelens van solidariteit en het bij elkaar horen, rond de eigen krant, te stimuleren.

Weer een nieuwe actie

Ruim drie weken voor het Waarheid-Zomerfeest publiceerde "De Waarheid" een oproep van het Dagelijks Bestuur. Aan de tienduizenden deelnemers zou gevraagd worden in de maanden September,

VERTROUWELIJK

October en November weer 5.000 nieuwe abonné's in te schrijven en f. 50.000,- in te zamelen.

Herhaalde malen is in deze kolommen vermeld, dat de financiële positie van "De Waarheid" zorgelijk blijft. Gestadig stromen de berichten dienaangaande toe, waaruit echter geenszins mag worden afgeleid, dat het partijdagblad de ondergang nabij is.

De ervaring - ook in het buitenland - heeft geleerd, dat de communistische partij haar laatste penningen offert voor "het machtigste strijdwapen der arbeidersklasse".

De laatste landelijke campagne (5.000 nieuwe abonné's vóór 25 Februari 1953), ingezet op het November Congres 1952 boekte zelfs na verlenging tot 1 April 1953 niet het verhoopte resultaat. Na de zo deprimerende uitkomst van de gemeenteraadsverkiezingen werden in vele districten zogenaamde persweken georganiseerd teneinde het lezerstal van het partijdagblad op te voeren.

In toenemende mate worden prijzen voor de beste werkers uitgelooft. Zo zou b.v. aan de afdelingen, die in de periode van 1 December 1952 tot 1 April 1953 hun abonné-aantal "netto" opvoerden een diploma worden uitgereikt. Ook individueel werden prijzen beschikbaar gesteld, zoals "gouden", zilveren en bronzen insignes, een reis naar Parijs, taarten, boeken, reis Waarheid-Zomerfeest, een week vacantieverblijf in een zomerhuisje, gratis boottocht e.d..

De verschijning is aangekondigd van een Maandagochtendblad voor de hoofdstad, te verstrekken aan de Amsterdamse abonné's. Ook aan de actie, die dit financieel mogelijk moet maken, zijn weer vele prijzen verbonden.

De Persactivist

Ter ondersteuning van het werk voor de krant verscheen begin Augustus een gedrukt orgaan "De Persactivist", uitgave van het Secretariaat voor Pers en Propaganda van het Partijbestuur der C.P.N. (redactieadres Keizersgracht 324, Amsterdam). Dit orgaan wordt toegezonden aan allen, die voor "De Waarheid" werken.

C.P.N.-mantelorganisaties

Zoals verwacht ontplooiden de mantelorganisaties der C.P.N., met uitzondering van de jeugdbeweging, in de vakantieperiode vrijwel geen openbare activiteit.

De N.V.B. en de Vereniging "Nederland-USSR" hielden zich intern bezig met voorbereidingen voor het winterprogramma.

De vredesbeweging, die na de zitting van de Wereldvrederaad te Boedapest een landelijke campagne voor vrede door onderhandeling aankondigde, deed nog niets van zich horen.

In diverse West-Europese landen werd reeds een begin gemaakt met de nieuwe campagne. Aangenomen mag worden, dat ook de Nederlandse Vredesraad binnenkort nieuwe richtlijnen terzake zal verstrekken. Vermoedelijk zal de nieuwe actie het

VERTROUWELIJK

karakter krijgen van een opinie-onderzoek. Het Bureau van de Wereldvredeesraad zal, volgens een bericht in het blad "Vrede" van 4-9-1953, begin September bijeenkomen om de eerste resultaten van de wereldcampagne voor onderhandeling te bestuderen en verbreding van deze actie te bevorderen.

De Vereniging "Verenigd Verzet 1940-1945", die binnenkort haar eerste congres sedert oprichting in 1950 zal houden, toonde evenmin organisatorische bedrijvigheid. Een aantal kinderen van leden bracht een vakantie door in Polen en Oost-Duitsland, op uitnodiging van de resp. zusterorganisaties.

Vergeefs bleken de pogingen om door middel van een speciaal daartoe gevormd comité "Eenheid in het Verzet" met niet-communistische verzetsstrijders een eenheidsfront tegen de EDG te vormen. Eens te meer weigerden de bonafide verzetsorganisaties met de communisten samen te werken.

Nederlandse Vrouwenbeweging

De herfstactie van de Nederlandse Vrouwen Beweging zal zich in de eerste plaats bezig houden met de huurverhoging. De door de regering beloofde compensatiemaatregelen zullen, aldus de NVB, onvoldoende blijken.

Van de vorming van buurtcomité's wordt niet veel verwacht. De ervaring der laatste jaren heeft namelijk geleerd, dat het steeds moeilijker wordt, niet-communistische vrouwen te bewegen in dergelijke comité's zitting te nemen. De NVB zal zich ditmaal bij haar actie voornamelijk richten op de exploitatie van bezwaren uit de kringen der Uniebonden.

Voorts zal de NVB zorgen haar verweer tegen de EDG nieuw leven in te blazen. Beide acties zullen zoveel mogelijk onderling verbonden worden.

Vereniging "Nederland-USSR"

In de afgelopen maanden bestond de voornaamste activiteit van "Nederland-USSR" in het beleggen van vergaderingen waarin de delegatie, die in Mei de Sowjet Unie bezocht, verslag uitbracht. Thans worden in verschillende afdelingen voorbereidingen getroffen voor de "Maand voor Vrede en Vriendschap met de Sowjet-Unie", (October 1953). Het programma omvat in hoofdzaak filmavonden en voor de grote steden balletvoorstellingen, concerten, lezingen en tentoonstellingen. Tevens zal dan een nieuwe ledenwerfcampagne worden gevoerd.

Jeugd

Het hoogtepunt van de activiteit der communistische jeugdorganisaties - in Nederland en elders - is voorbij. In een nabeschouwing op het 3e Wereldjeugdcongres en het 4e Festival "van jeugd en studenten voor vrede en vriendschap" - in aansluiting op elkaar te Boekarest gehouden - wekt de Kominform-

krant van 14 Augustus j.l. de jeugd op, de ogen gericht te houden op de jeugd der Sowjet-Unie en waakzaam te zijn "tegen de intriges der vijanden van de vrede".

3e Wereldjeugdcongres

Het congres in Boekarest werd door negen leidende persoonlijkheden uit het ANJV- en OPSJ-kamp bijgewoond.

Dit 3e congres van de WFDY wilde, evenals de bijeenkomsten in Londen in 1945 en Boedapest 1949, bijdragen tot de blijvende eenheid onder de jeugd, "in naam van de vrede en een betere toekomst, ondanks verschil van mening."

Het congres sloot zich, getuige zijn resoluties, dan ook geheel aan bij de besluiten van het Wereldcongres der Volkeren voor de Vrede en de eveneens te Wenen gehouden Internationale Conferentie ter Verdediging van de Rechten van de Jeugd. Bij herhaling werd de overtuiging geuit, dat de jeugd vertrouwt op het succes van de internationale campagne voor onderhandelingen. Een en ander past in het raam van de huidige buitenlandse politiek der USSR.

Besloten werd de internationale uitwisseling op het terrein van cultuur en sport te bevorderen.

4e Wereldjeugdfestival.

Dit internationale jeugdfeest te Boekarest heeft aangetoond dat de zojuist genoemde uitwisseling inderdaad een zwak punt vormt in de Westerse weerbaarheid tegen de psychologische oorlogvoering van het Kremlin.

De communisten zijn er in geslaagd verschillende sportslieden over te halen hun krachten in Boekarest te meten.

Van Nederlandse zijde namen o.m. ploegen bokkers, judo-becefenaars, tafeltennisspelers, zwemmers en waterpolospelers deel. Het merendeel van deze personen bleek niet communistisch gecïenteerd te zijn.

Van hen reisden ruim 30 geheel voor rekening van het Nationale Festivalcomité, wat ten overvloede laat zien, welke waarde de communisten aan dergelijke ontmoetingen hechten.

De voornaamste leiders der delegatie waren de hoofdstuurders van het ANJV Joop Wolff, Tr.R.Kriesels-Bultje en Hugo van Langen. Zij bleven na het vertrek der Nederlandse deelnemers - met enige anderen - nog enkele dagen in de Roemeense hoofdstad achter.

Hoewel het aantal deelnemers uit Nederland, een kleine zeshonderd, ver beneden de aanvankelijke raming van 1000 bleef, kunnen de organisatoren toch tevreden zijn. Een vergelijking met het aantal deelnemers van voorgaande festivals, (in 1949 - 42, in 1951 - 450) leert dat de belangstelling toeneemt. De beide grootste groepen (circa 250 en ongeveer 135) reisden resp. per extra trein (via Denemarken en Oost-Duitsland) en met touringcars (via West-Duitsland en Oostenrijk).

VERTROUWELIJK

In vele gevallen konden deze jongelui de reis meemaken dank zij de opbrengst van steunlijsten of bijdragen van CPN-EVC.

Met een uitzondering t.a.v. de hiervoren vermelde sportploegen en een klein aantal jongeren uit het watersnoodgebied, blijken de organisatoren er niet in geslaagd te zijn in de Nederlandse delegatie vele andersdenkenden op te nemen. De Nederlandse communistische jongeren verzorgden, evenals andere delegaties een "nationaal" programma, met muzikale omlijsting. Daarin werd op de gebruikelijke, dus geforceerde wijze "verband" gelegd tussen de Nederlandse watersnood-ramp en de herbewapening.

Besloten werd met een appèl op de eenheid der jeugd, "opdat", zoals "De Waarheid" het overeenkomstig de "Prawda" zegt, "de idee van onderhandelen zal triomferen".

Derde IUS-congres

Van de communistische jongerenorganisaties toonden alleen de "Federatie van Vooruitstrevende Studenten Verenigingen" (FVSV), en met name de "Democratische Studenten Organisatie Pericles" te Amsterdam, belangstelling voor het derde van 27 Augustus tot 3 September te Warschau belegde congres van de "International Union of Students" (IUS).

A.N.J.V.

Het A.N.J.V. en de O.P.S.J. kunnen zich thans zonder verwijl wijden aan de voorbereiding van hun gebruikelijke wintercampagne.

Het A.N.J.V. maakt zich op om, haast de actie tot versterking der altijd nog wankelende eigen organisatie, met hernieuwde energie te ageren voor de vrijlating van de wegens desertie veroordeelde Piet van Staveren. Stimulerend werkten de vrijlating van de Franse matroos Henri Martin (tot 10 jaar veroordeeld wegens het ageren tegen wapenvervoer), de 28e verjaardag van Piet van Staveren (9 Juni j.l.) en de herdenking der uitroeping van de Indonesische Republiek. Ter gelegenheid van het laatste feest betuigde het ANJV-bestuur zijn solidariteit met de Indonesische, communistische jeugdbeweging "Pemuda Rakjat".

De komende militaire herfstoefeningen in West-Duitsland, waaraan ook Nederlandse troepen zullen deelnemen, zullen waarschijnlijk meer dan nu reeds het geval is, de aandacht vragen van de CPN en haar mantelorganisaties, met name van het ANJV. De hierbij een rol spelende argumenten blijken naast de gebruikelijke politieke motieven ook wederom de persoonlijke belangen van de militair te omvatten.

Immers tekende de communistische pers reeds onlangs een protest aan tegen het "realisme", dat "evenals bij de oefening "Hold Fast" weer de nodige slachtoffers onder de deelnemers zal eisen".

HOOFDSTUK III - VAKBEWEGING.

Met de in Juni j.l. aangekondigde "wending" in haar politiek sprak de C.P.N. zich, kennelijk na een periode van langdurige aarzeling t.a.v. de E.V.C. onder meer principieel uit over haar werk in de vakverenigingen.

Achtergrond

De Juni-resolutie van het Dagelijks Bestuur der C.P.N. (zie M.O. 5, blz. 6 en 7) legde de nadruk op het zelfstandig bedrijfswerk der partij.

Het Augustus-nummer 1953 van "Politiek en Cultuur" bevatte van de hand van Harry Verhey kanttekeningen bij bedoelde resolutie.

Onder de paragraaf "Eenheid het hoogste gebod" merkte hij op:

"Het uitgangspunt van onze dagelijkse strijd is de eenheid van actie tussen N.V.V.-ers en E.V.C.-ers, tussen communisten en socialisten - - - -".

"De weg naar het nationaal eenheidsfront gaat via de weg van de eenheid met de socialistische arbeiders".

Frits Reuter wijdde in "Politiek en Cultuur" van October 1952, dus kort voor het 16e Partijcongres van November en het 3e E.V.C.-congres van December l.l., een speciaal artikel aan het "nationaal eenheidsfront".

De partijleiding beval destijds het eenheidsstreven aan tot herstel en versteviging van het contact met de massa. De voornaamste taak om dit te verwezenlijken werd nog toegekend aan de E.V.C..

De partij stak het einde 1952 evenwel niet verder ondersteunen of banken, dat zij zich meer dan voorheen verantwoordelijk achtte voor de gang van zaken binnen het gehele domein der vakbeweging.

De rechtstreekse inmenging van de C.P.N. in vakbewegingsaangelegenheden bleek in 1952 o.m. uit de instelling van het landelijk bedrijfs- en vakverenigingsbureau der C.P.N., dat deze activiteit in haar geheel moet stuwen.

De reorganisatie van het E.V.C.-bestuur, met de bekende ontroning van Berend Blokzijl ten bate van Frits Reuter, bracht in het daarop volgende half jaar evenmin betere resultaten.

De communisten moesten in die maanden nog eens ervaren - bijv. bij de watersnoodramp van Februari en bij de gemeenteraadsverkiezingen van Mei - dat de massa steeds meer van hen vervreemde.

Onmiskienbaar hebben die pijnlijke uitkomsten de critiek en zelfcritiek aangewakkerd. In de bekende Juni-resolutie der C.P.N. werd terzake openlijk erkend, waaraan het in wezen haperde.

Met zoveel woorden werd daarin vastgesteld:

VERTROUWELIJK

"dat de Partij op de bedrijven en in de acties haar eigen "gezicht moet laten zien", en dat "de voornaamste krachten van onze partij gericht (moeten) "worden op het werken voor de belangen der arbeiders en hun "vakorganisaties, voornamelijk in het N.V.V. en de andere "Uniebonden". (Onderstrepingen dezerzijds).

Dientengevolge neemt de E.V.C., althans blijkens de huidige opzet, niet langer "de kop" bij het steunen van de zgn. oppositie in het N.V.V. en eventueel in de andere Uniebonden. De partij doet dit thans rechtstreeks en onder eigen verantwoordelijkheid, zij het dat de C.P.N., bij gebrek aan andere geschikte figuren, nu nog in overwegende mate gebruik maakt van E.V.C.-kader.

De bedekte agitatie.

Tot de eerste taak der communisten behoort het opsporen van a-politieke grieven, die, eenmaal gevonden, onder de andersdenkenden tot leven moeten worden gebracht. Zij zoeken hierbij naar steunpunten onder Uniebondsleden en ongeorganiseerden. Het is de bedoeling, dat deze contacten individueel of in comité-verband agitatie voeren. De partij moet bij dit praktische bedrijfswerk methodisch leiding geven en stimuleren. Zij doet dit, door de Uniebondsleden aan te sporen op vergaderingen van hun organisaties grieven naar voren te brengen en eisen te stellen. De partij fungeert op deze wijze als een bedekt en verspreid werkende agitatiestoottroep onder de massa.

Het doel op korte termijn der C.P.N. is, dat de "oppositie" de leiding der Uniebonden tot een meer agressieve vakbondspolitiek dwingt.

De openlijke agitatie.

De partij toont "haar eigen gezicht" door, ter ondersteuning van de bedekte agitatie in de bedrijven, openlijk de grieven en eisen te formuleren. Deze worden verbreed in vergaderingen, op pamfletten, zo mogelijk in bedrijfskranten en in de agitatorisch goed geleide berichtgeving van "De Waarheid".

Daarbij wordt er voor gewaakt, dat de partij zich door het stellen van te hoge eisen te ver zou verwijderen van de "arbeidersmassa". Alles moet binnen de perken van het bereikbare blijven, indachtig een vermaan van Paul de Groot.

De vroegere, scherpe en vaak persoonlijke aanvallen op Uniebondsleiders blijven achterwege. De agitatie-propaganda richt zich primair op verbreding van het front tegen de "gemeenschappelijke klassevijand": de ondernemers.

De hiervoren omschreven tactiek is slechts ten dele bepaald door de zwakke positie van de E.V.C.. Ook voor Frankrijk, waar de communistische C.G.T. wel grote invloed heeft, geldt, dat de communistische vakbeweging zich matigt in haar eisen en bovenal naar eenheid streeft.

Het veertiendaags orgaan van het Wereld Vakverbond wekt de aangesloten organisaties reeds geruime tijd op in deze richting te werken.

Met de nieuwe tactiek - die in ons land overigens nog lang niet algemeen verstaan wordt - beogen de communistische leiders twee belangrijke doeleinden gelijktijdig te verwezenlijken:

- 1e omdat de E.V.C. in getal en geld te zwak is, moet het werkstelligen van arbeidsconflicten langs een omweg toch voortgang vinden;
- 2e het terugwinnen van het verloren contact met de massa ten-einde op basis daarvan de voorwaarden te scheppen voor de eenheid van actie, zijnde "het hoogste gebod".

Agitatie - stakingen - kernverkiezingen.

De maanden Juli en Augustus worden in de regel gekenmerkt door geringe activiteit van de E.V.C.. Voor dit jaar maakt Augustus hierop een uitzondering. De op stakingen gerichte agitatie en propaganda van C.P.N. en E.V.C. werden sterk opgevoerd. De stakingslijst over Juli vermeldde 5 conflicten, waarbij op 6 dagen 667 arbeiders het werk onderbraken. Voor de maand Augustus liepen deze getallen op tot resp. 13, 17 en 1119.

Het aantal "eenheidslijsten" en "dissidentenlijsten" bij kernverkiezingen neemt toe. In enkele grote bedrijven werden hiermede successen geboekt. Ofschoon de afstand tussen de gemiddelde E.V.C.-er en het doorsnee-Uniebondslid nog vrij groot is, kan enige toenadering worden waargenomen op het vlak van de materiële verlangens.

"Lonen omhoog"

Na de "Oproep van het Dagelijks Bestuur der C.P.N. naar aanleiding van het regeringsvoorstel tot huurverhoging", gepubliceerd in "De Waarheid" van 4-7-'53 (zie M.O. no. 6, blz. 13), leidde de verklaring van een viertal werkgeversorganisaties d.d. 23 Juli tot een nieuwe formulering van de beschikbare niet-politieke grieven.

"De Waarheid" van 19 Augustus drukte op de voorpagina een artikel af van de E.V.C.-secretaris Bertus Brandsen. Onder de kop "De lonen moeten omhoog" wijst hij daarin op de voortdurende "verslechteringen" voor de arbeiders en de "nieuwe afbraakplannen" van de reactie. Hij somt dan de volgende grieven op:

- 1e het voornemen tot huurverhoging, waarvoor de regering-Drees z.i. een onvoldoende schadeloosstelling in het vooruitzicht stelt;
- 2e de ondernemersverklaring (van 23-7-'53) over de "vrije loonvorming", naar zijn opvatting een beter middel om de arbeiders te kunnen plunderen;

3e prijsstijgingen van noodzakelijke levensmiddelen en de nog altijd bestaande "consumptiebeperving" ("koopkrachtverlaging"), die de regering het volk in Maart 1951 heeft opgelegd.

Branden wijst dan op de oproep d.d. 14-8-'53 van het Verbondsbestuur der E.V.C.. Deze oproep tot het houden van een landelijke manifestatie op brede grondslag in Amsterdam is te zien als het initiatief tot "een algemene voorbereiding voor een breed opgezette actie "voor loonsverhoging".

De datum van deze manifestatie werd inmiddels nader vastgesteld op Zondag 11 October. De C.P.N.-en E.V.C.-leiders hebben dan ruimschoots gelegenheid gehad hun "stellingname" zo mogelijk scherper te preciseren aan de hand van hetgeen o.m. de regeringsverklaring in de Troonrede zegt of juist niet zegt met betrekking tot de drie genoemde grieven (compensatie huurverhoging, loonpolitiek, consumptiebeperving).

Aangaande de openlijke agitatie moge tenslotte nog worden gewezen op een vrij openhartige passage uit een artikel van Paul de Groot in "De Waarheid" van 14 Augustus. De titel is: "Franse staking een voorbeeld en een waarschuwing".

De Groot merkt o.m. op:

"..... Ook bij ons moeten de lonen omhoog. Indien de regering en de ondernemers doof blijven voor de verlangens van het werkende volk, ook al broeien die tot nu toe slechts onder de oppervlakte, dan zou het er in Nederland ook wel eens 'op zijn Frans' kunnen toegaan. Maar dat gebeurt natuurlijk niet vanzelf. Daar moet voor gezorgd en gestreden worden met grote volharding en taaiheid, zonder zich ooit te laten ontmoedigen".

HOOFDSTUK IV - ANDERE STROMINGEN

Nationaal Europese Sociale Beweging.

In M.O. no. 6-1953 (blz. 22 e.v.) werd reeds vermeld dat de N.E.S.B. door middel van aanplakbiljetten in enkele steden het publiek met haar oprichting bekend had gemaakt. Begin Augustus trok zij opnieuw de aandacht, toen een aantal van haar aanhangers in Amsterdam en Haarlem een colportage-actie met het blad "Alarm" inzette. Aan hun optreden werd spoedig door het ingrijpen der politie een halt toegeroepen.

De arrestatie van Paul van Tienen, Mr Wolthuis en A.M. Kruit (laatstgenoemde na korte tijd weer vrijgelaten) maakte althans voorlopig een einde aan het optreden in het openbaar van de kopstukken dezer beweging.

In den lande schonk de pers tamelijk uitvoerig aandacht aan deze gebeurtenissen. Het justitiële optreden werd toegejuicht, voorzover commentaar werd geleverd.

De rechter zal thans moeten beoordelen of de N.E.S.B.

dient te worden aangemerkt als een organisatie, die het streven tracht voort te zetten van een door het "Besluit ontbinding landsverraderlijke organisaties" van 17 September 1944 (Stb. E. 102) als verboden aangewezen organisatie. Beantwoordt de rechter deze vraag bevestigend, dan zal de N.E.S.B. een vereniging zijn, strijdig met de openbare orde en mitsdien bij de wet verboden.

Van Tienen zelf heeft zich meermalen uitgelaten, dat zijn N.E.S.B. geen voortzetting betekent van de voormalige N.S.B., hetgeen formeel ongetwijfeld juist zal wezen. Er zullen echter bij het bepalen van het neo-fascistisch of --nazistisch karakter van zijn organisatie verschillende factoren in het geding kunnen worden gebracht. Onder meer zal het van belang zijn, of de N.E.S.B. haar aanhangers geheel, dan wel voor het grootste deel heeft gerecruteerd uit leden der voormalige N.S.B. en der S.S. Haar twee voornaamste leiders komen in ieder geval uit dit milieu voort.

Het zal voorts van betekenis zijn of de beweging al dan niet op democratische leest geschoeid is. Zoals bekend heeft de N.E.S.B. een algemeen leider, in de persoon van P. van Tienen en een werkleider voor Nederland, n.l. Mr Wolthuis, hetgeen in zijn terminologie herinneringen opwekt aan het Führer-principe.

Weliswaar acht de N.E.S.B. zich een democratische beweging, in zoverre, dat zij een regering wenst voor en door het volk, maar de uitwerking van van Tienen's mening hieromtrent in de "Beginselen en Doelstellingen" toont aan, dat de invloed van het parlement in zijn systeem nihil is, en dat de regering gedurende de tijd tussen de verkiezingen volkomen de vrije hand zou krijgen. Ook de eis van verplichte arbeidsdienst voor alle 18-jarigen roept reminiscenties aan de nazi-tijd op.

De in "De Dialoog" gepubliceerde artikelen ademen een onmiskenbaar neo-fascistische geest. Wolthuis schreef in de aflevering van April 1953 onder de veelzeggende titel "De onafwendbaarheid van het neo-fascisme":

"Democratie voert op den duur tot chaos en ondergang".

Zijn conclusie is, dat hoogstens door een volledige herziening van onze staatsregeling de ontwikkeling van het neo-fascisme zou kunnen worden vertraagd. Tegengaan kan men deze ontwikkeling z.i. niet, en tenslotte zullen de fascistische en nationaal-socialistische stromingen de vastlopende democratie vervangen.

In gelijke zin uitte zich van Tienen. Hij stelde, dat alleen een hernieuwde beleving van die krachten, die de mens herstellen als totaliteit (in zijn gedachtengang het nationaal socialisme en het fascisme) in staat is de chaos van het ogenblik en de ondergang van Europa en de wereld te verhoeden.

Resumerende zijn er dus, gezien de samenstelling der N.E.S.B., zeker voor wat betreft haar kopstukken, haar organisatie (leiderschap), haar uitingen (anti-democratisch, autoritair) neo-fascistische tendenzen aan te wijzen. Het ligt voor de hand, dat, voorzover er in West-Duitsland sprake is

VERTROUWELIJK

geweest of nog is van een opkomend neo-nazisme, de beweging van Van Tienen c.s. daarvan de invloed zal hebben ondergaan.

Derhalve zal het interessant zijn na te gaan in hoeverre de stenbus-nederlaag der Duitse Rijkspartij bij de jongste Bondsdagverkiezingen ook de verdere ontwikkeling van de N.E. S.B. zal remmen.

HOOFDSTUK V - INDONESIA

Solidaar met de P.K.I.

Zoals gebruikelijk is ook nu de stichting van de Republiek Indonesia herdacht (17 Augustus 1945). Meer dan voorheen hebben de Nederlandse communisten uiting gegeven aan hun gevoelens voor deze gebeurtenis en meer in het bijzonder nog de nadruk gelegd op hun verbondenheid met de Indonesische kameraden.

Voor de eerste keer hebben de C.P.N.-fracties van de 1e en 2e Kamer een gelukwensschrijven gezonden aan de wnd. Hoge Commissaris van de Republiek Indonesië te 's-Gravenhage. Daarin heeft G. Wagenaar namens de fracties verzocht - aldus "De Waarheid" - de "welgemeende gelukwensen aan het Indonesische volk over te brengen".

Het staat vast, dat de C.P.N. in het beleid der nieuwe Indonesische regering grotere mogelijkheden ziet voor de "Partai Komunis Indonesia". De brief dient dan ook in dit licht gezien te worden.

In dit verband zij vermeld, dat tijdens de openbare viering van de 17e Augustus door de C.P.N. te Amsterdam een spreekster onomwonden heeft verklaard, dat de nieuwe Indonesische regering "gelukkig onze ideeën is toegedaan", dat nu de slotphase van de Nederlandse groot-kapitalisten wordt meegemaakt en dat Indonesië nu werkelijk vrij gemaakt wordt. In Indonesische communistische kring leeft ook een dergelijke gedachte: Indonesië wordt nu een communistische staat en bondgenoot van Rusland en van de Chinese Volksrepubliek.

Het Partijbestuur der C.P.N. zond vanzelfsprekend een telegrafische gelukwens aan het Centraal Comité der P.K.I. en verder de E.V.C. aan de communistische vakcentrale SOBSI in Indonesië, de N.V.B. aan de Indonesische Vrouwenbond. Het A.N.J.V. zond een schrijven aan de "Pemuda Rakjat". Vooral in beide laatste gelukwensen komt de strijd tegen het "Nederlandse kolonialisme" tot uitdrukking: de gemeenschappelijke vijand, aldus het A.N.J.V. en volgens de N.V.B. de macht, die de vrede tussen Nederland en Indonesië bedreigt.

Ter gelegenheid van de 17e Augustus verschenen felle anti-Nederlandse artikelen van Paul de Groot en Cor Geugjes, respectievelijk in "De Waarheid" en in "Politiek en Cultuur", beiden gelijkgestemd in de mening, dat de Nederlandse koloniale reactie en het Nederlandse imperialisme zich in Indonesië

VERTROUWELIJK

schuldig maken aan vrijbuiters- en uitbuiterspractijken. Beiden verklaren, dat de P.K.I. in Indonesië de leiding heeft in de strijd voor de volledige onafhankelijkheid met - aldus de Groot - de rood-witte nationale vlag in de ene en de rode vlag van het Marxisme-Leninisme in de andere hand.

Ter ere van de onafhankelijkheidsdag schreef de Indonesiër D.N. Aidit, secretaris van het Centraal Comité der P.K.I., wien in 1952 de toelating tot Nederland werd geweigerd, een artikel in "De Waarheid".

Misleiding

Zoals gebruikelijk belegden de Nederlandse communisten ook dit jaar openbare vergaderingen (Amsterdam, Rotterdam en 's-Gravenhage). De "Perhimpunan Indonesia" vergaderde afzonderlijk in Amsterdam. Deze communistische Indonesische organisatie vierde de 17e Augustus voorheen met de C.P.N. te Amsterdam. Na de verwijdering uit Nederland van haar voorzitter R. Sunito wil de P.I. voorzichtigheidshalve naar buiten niet doen blijken van de bestaande band met de C.P.N. Deze richting van haar kant het "Comité ter viering van de proclamatie der Indonesische Republiek" op. Tussen de namen van Nederlandse comité-leden prijken die van drie Indonesiërs. Een truc evenwel, want de namen van dit drietal zijn gefingeerd. De propagandistische opzet zat voor de partijgenoten te doen geloven, dat het een gemengd Nederlands-Indonesisch comité betreft.

P.I. naar buiten gematigder.

De "Perhimpunan Indonesia" te Amsterdam houdt geregeld samenkomsten. De inhoud van haar orgaan "Indonesia Merdeka" is thans, ook om redenen van voorzichtigheid, gematigder. De vereniging heeft echter haar oude karakter behouden. Zij is en blijft volkomen op Moskou georiënteerd. Onmiskenbaar blijft de invloed van de C.P.N.

Boekarest en de Indonesiërs.

De Wnd. Hoge Commissaris van de Republiek Indonesia had de wens uitgesproken, dat geen Indonesische studenten, in het genot gesteld van een R.I.-beurs, het 4e Jeugdfestival te Boekarest zouden bijwonen. De "Perhimpunan Indonesia" zond dienaangaande een protest aan studenten in Indonesië, zulks ter publicatie in de pers. Meer nog dan de behoefte tot het uiten van zo'n protest, poogde de P.I. hierdoor in Indonesië haar stem weer te laten horen om zodoende haar activiteit te demonstreren.

Indo-Chinezen.

In het periodiek "Tung-Feng" (Oostenwind) van de Indo-Chinese studentenvereniging "Chung San Hui" te Amsterdam, is aandacht geschonken aan de Chinese Volksrepubliek. De huidige toestanden aldaar worden als een verbetering beschouwd en vooral de herverkaveling van gronden in een gunstig daglicht gesteld. Van de vereniging kan echter in het algemeen niet gezegd worden, dat zij communistisch is georiënteerd. Meer en meer vindt evenwel onder de Indo-Chinese studenten de mening ingang, dat Indonesië voor hun toekomst heeft afgedaan en de enige mogelijkheid voor hen in de Chinese Volksrepubliek ligt. Anderzijds doet men vanuit deze Volksrepubliek veel om de belangstelling van het intellect te trekken en in dit verband nuttige contacten te leggen. Hierbij dient, naar gebleken is, als schakel de "International Union of Students".

De Indonesische studentenvereniging "Persatuan Peladjar Indonesia" (zetel te Delft), waarvan ook Indo-Chinezen lid zijn, ontving namelijk blijkens haar orgaan een brief van de I.U.S., waarin werd verzocht twee of drie keer per jaar met de "All China Student Federation" te Peking alles uit te wisselen wat op cultureel, wetenschappelijk en literair gebied is verschenen.

Een "China-Week" is van 7 tot 15 Augustus j.l. gehouden door de communistische boekhandel "Pegasus" te Amsterdam. In haar winkel was een gedeelte uitsluitend gewijd aan de Chinese Volksrepubliek. Uitgesteld werden boeken, brochures en tijdschriften in het Nederlands, Engels, Duits, Frans, Indonesisch en in het Esperanto (het maandblad Volks-China).

10-9-1953

HOOFDSTUK VI. Voor het overzicht der stakingen in de maanden Juli en Augustus 1953, zie blz. 21.e.v.

Bedrijf	Aanleiding	Inmenging Vakbonden	Resultaat	V o l g n o
Machinefabriek P.J. van Mechelen te Bergen op Zoom	Het niet uitkeren v. 2% dividend over het boekjaar 1952.	NVV en KAB bemiddelden.	De directie wist aan te tonen, dat er over het jaar '52 geen winst was behaald Het werk werd daarna hervat.	1
NV Swarttouw en HAK te Rotterdam.	Arbeiders eisten meer loon i.v.m. graad van vochtig- heid van te lossen suiker.	OVV stookte.	De eisen v.d.sta- kers werden niet ingewilligd.	2
NV Emaillefabr. "Beccon" te Doe- tinchem.	Stakers waren van mening, dat de ta- riefflonen niet goed werden berekend.	KAB bemiddel- de.	Overeengekomen werd, dat een arbeids-analyst van de KAB bij een in te stellen onderzoek naar de tariefberekening tegenwoordig zal zijn.	3
Rijkswerkkamp "De Terp" te Wieringermeer.	Betrokken personen eisten een hoger loon.	Geen inmen- ging.	Geen resultaat.	4
Van Gend & Loos NV te Rotterdam.	Arbeiders waren van mening, dat de onder- handelingen over de verbeteringen van de arbeidsvoorwaarden te lang duurden.	Uniebonden bemiddelden.	Geen resultaat.	5

V o l g n o	Be- gin in vo- rige mond	De <u>onder</u> de stakingsstreep vermelde getallen geven het aantal stakers aan. De <u>boven</u> de stakingsstreep vermelde getallen geven het aantal arbeiders aan, dat in normale toestand werkzaam is. . staking met vooraf bepaalde tijdsduur (korter dan 24 uren). - staking met vooraf bepaalde tijdsduur (24 uren of langer). = staking met niet vooraf bepaalde tijdsduur.
----------------------------	---	---

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
1.			68																												
			55																												
2.																															
3.																															
4.																															
5.																															

Bedrijf	Aanleiding	Inmenging Vakbonden	Resultaat	V o l g n o
Havenbedrijf "Ertskade" te Amsterdam.	Enkele looneisen.	Geen.	De eisen werden niet ingewilligd.	1
W.H. Muller N.V. te Rotterdam.	Protest tegen looninhouding wegens het te laat verschijnen op het werk.	CPN en EVC stookten.	De eisen werden niet ingewilligd.	2
NV "Albouw" te Breda, werk uitvoerende te Den Haag.	Aannemer weigerde "zwart" loon te betalen.	ABWB-EVC stookte.	Geen resultaat.	3
Verblifa NV te Krommenie.	Arbeiders eisten verhoging van het tarief loon.	Uniebonden bemiddelden.	Onderzoek naar juistheid tarief toegezegd.	4
A'damse Aannemings Mij, werk uitvoerende te R'dam.	Arbeiders eisten een toeslag van f 5.- boven het reeds verhoogde tarief loon.	Uniebonden bemiddelden.	Geen resultaat.	5
Wilton Fijenoord te Rotterdam.	Protest tegen het artikel van bedrijfsreglement, waarin wordt bepaald, dat boetes kunnen worden opgelegd voor ondeugdelijk vervaardigde werkstukken.	De bedrijfskern bemiddelde.	Het werk werd hervat in afwachting van de te nemen beslissing.	6
Enkalon NV te Emmen.	Het niet tot overeenstemming kunnen komen tussen directie en Uniebonden over het opstellen van een nieuwe loonregeling en classificatie der functies.	Uniebonden zijn reeds geruime tijd met de directie in onderhandeling.	De onderhandelingen hebben tot nu toe geen resultaten gehad.	7
Aannemings Mij "Dura" NV te Rotterdam.	Arbeiders eisten verhoging van de lonen.	Geen.	Actie had geen succes.	8
"Olba" NV Conserveven te Olst.	Arbeiders waren van mening, dat zij te weinig verdienden.	Geen inmenging.	Toelage boven normaal prestatie loon werd toegezegd.	9

V o l g n o m m e n

Be- De onder de stakingsstreep vermelde getallen geven het aan-
gin tal stakers aan.
in De boven de stakingsstreep vermelde getallen geven het aan-
vo- tal arbeiders aan, dat in normale toestand werkzaam is.
rige . staking met vooraf bepaalde tijdsduur (korter dan 24 uren).
m d - staking met vooraf bepaalde tijdsduur (24 uren of langer).
= staking met niet vooraf bepaalde tijdsduur.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	
1.								11																								
2.									54																							
3.									100																							
4.									80	80																						
5.																																
6.																																
7.																																
8.																																
9.																																

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

<p>NV Eternit te Goor.</p>	<p>Arbeiders uit A'dam ontvingen in Goor minder loon dan in Amsterdam.</p>	<p>Geen inmenging</p>	<p>Arbeiders kregen tegemoetkoming.</p>	<p>10.</p>
<p>Inkalon NV te Emmen.</p>	<p>Het niet tot overeenstemming kunnen komen tussen directie en Uniebonden over het opstellen van een nieuwe loonregeling en classificatie der functies</p>	<p>Uniebonden zijn reeds geruime tijd met de directie in onderhandeling</p>	<p>Geen resultaat.</p>	<p>11.</p>
<p>Tearoom "Ritz-Lounge" NV te Amsterdam.</p>	<p>En 7-tal serveuses wilden geen bevelen in ontvangst nemen van een nieuw aangestelde cheffin.</p>	<p>Geen inmenging</p>	<p>Alle staaksters aanvankelijk ontslagen, zij werden daarna op door de directie gestelde voorwaarden in dienst genomen. Cheffin bleef gehandhaafd.</p>	<p>12.</p>
<p>Fa van Leeuwen Stucadoorsbedr. te Vlaardingen.</p>	<p>Arbeiders eisten een toeslag i.v.m. moeilijk werk.</p>	<p>ABWB-EVC stookte.</p>	<p>Eis werd ingewilligd.</p>	<p>13.</p>

